

5-daagse vtbKultuur-trip

Leeuwarden Culturele Hoofdstad Europa

Zaterdag 11 tot woensdag 15 augustus

Leeuwarden mag dan Culturele Hoofdstad van Europa zijn geworden, heel Friesland werkt mee. De provincie zal dit jaar 250 culturele evenementen herbergen, opgezet vanuit zestig professionele initiatieven. Aanvullend haken links en rechts honderden amateurs in.

Het thema is 'iepen mienskip' (Fries voor 'saamhorige, open samenleving') en centraal staat de vraag hoe die 'mienskip' moet omgaan met de veranderende wereld, natuur en maatschappij.

Leeuwarden is de derde Nederlandse stad die de titel mag dragen. In 1987 was Amsterdam culturele hoofdstad van Europa, in 2002 Rotterdam. In de strijd om 2018 liet Leeuwarden Eindhoven en Maastricht achter zich. Het was september 2013, en het voelde, zei burgemeester Ferd Crone eerder, 'alsof we de Europacup hadden gewonnen'.

Hotel: avondmaal en overnachting in Hotel Oranje, Stationsweg 4, Leeuwarden

DAG 1: ZATERDAG 11 AUGUSTUS

Samenkomst om 06.45 uur aan het OC Berkenhof (Beekstraat 25, Kortenberg) waar voldoende parkeerplaatsen zijn.

Na een heerlijk ontbijtbuffet in de buurt van Utrecht houden wij halt in Den Oever voor de lunch.

Daarna hebben we nog wat tijd om vanop de uitkijktoren te genieten van het uitzicht over de dijk, het IJsselmeer en de Waddenzee.

Vrij bezoek.

De Afsluitdijk is een onderdeel van de Zuiderzeewerken, belangrijk om Nederland tegen overstromingen te beschermen. Gebouwd tussen 1927 en 1932. Naast waterkering is de dijk ook een belangrijke wegverbinding, die Noord-Holland en Friesland tot burens heeft gemaakt. Het vormt bovendien een belangrijke zoetwaterreserve. Op de plaats waar de Afsluitdijk werd gedicht, werd een monument opgericht in de vorm van een uitkijktoren, ontworpen door architect Willem Dudok. Aan beide kanten van de Afsluitdijk liggen imposante complexen van scheepvaart- en spuisluizen, met fortificaties. Samen het langste bouwwerk van Nederland. Het geheel toont in al zijn eenvoud de onvermoeibare ingenieursgeest die ons land kenmerkt. "Een volk dat leeft, bouwt aan zijn toekomst."

In het **Fries Scheepvaart Museum** in Sneek staat de geschiedenis van de Friese scheepvaart centraal. Maar ook de historie van de stad Sneek en omgeving komen in het museum ruimschoots aan bod. Het gaat dus niet alleen over skûtsjesilen, de Sneekweek en de Friese zeemacht, maar ook over de Elfstedentocht of over de Sneider Waterpoort. En er is ook een prachtige verzameling zilver te zien.

Een Friese kof terug uit Polen. In samenwerking met het Nationaal Scheepvaartmuseum in Polen organiseert men in de zomer van 2018 een expositie over een Fries kofschip dat in 1791 is gezonken in de baai van Gdansk. In 1985 werd het wrak ontdekt door duikers. In de loop der jaren is een grote hoeveelheid scheepsonderdelen en huisraad boven water gehaald. Zelfs de zegelring van de kapitein werd gevonden.

Voor Friesland was de koopvaardij op de Oostzee heel belangrijk. Met deze duikvondsten van ruim twee eeuwen oud kunnen ze deze historie tastbaar maken. Het is verbluffend te zien hoe goed de vondsten in het water van de Oostzee bewaard zijn gebleven. Het Fries Scheepvaart Museum en het Harlinger Gemeentemuseum Hannemahuis organiseren deze tentoonstelling, waar niet alleen veel voorwerpen te zien zullen zijn, maar waar de ramp met het schip ook beleefd kan worden.

Gegidst bezoek.

Weduwe Joustra

Op een steenworp afstand van het Fries Scheepvaart Museum aan het Kleinzand liggen de panden van de Weduwe Joustra, slijterij en distilleerderij van Beerenburg.

Gegidst bezoek.

DAG 2: ZONDAG 12 AUGUSTUS

Harlingen

De zilte historie raakt u overal in Harlingen. De ligging aan Werelderfgoed de Waddenzee bepaalt het stoere, eigenzinnige karakter van Friesland's enige zeehavenstad. Dankzij het roemruchte nautische verleden ziet u een rijke erfenis van grachtenpanden, pakhuizen en grachten. Harlingen heeft de grootste bruine vloot van Nederland.

Gegidste stadswandeling.

Herbouw Willem Barentsz

In de Friese zeehaven Harlingen wordt de komende jaren het schip van Willem Barentsz herbouwd, zoveel mogelijk volgens de bouwmethode van eind 16e eeuw.

Naast het te bouwen schip staat het nieuwe bezoekerscentrum. De twee Zaanse huisjes zijn een opvallende verschijning aan de Nieuwe Willems haven geworden.

Gegidst bezoek.

Harlinger lunchtocht

Tijdens een twee uur durende boottocht door de havens en op de Waddenzee. Het middagmaal krijgen we op de boot.

Rondvaart en lunch.

Franeke en het oudste werkende planetarium ter wereld

De Planetariumkamer is waar het allemaal 'om draait' in het Eise Eisinga Planetarium. Het model van de zon met de 6 planeten die eromheen draaien, werkt nog steeds.

Maar er is meer te zien! De voormalige wolkammerij van Eisinga, astronomische instrumenten, een filmzaal, wisselende exposities en aandacht voor moderne sterrenkunde.

Friesland

DAG 3: MAANDAG 13 AUGUSTUS

Lemmer

Lemmer is een oud dorp dat al in de dertiende eeuw wordt genoemd in de geschiedenisboekjes. Indertijd had men het nog over Lenna. Door de ligging van Lemmer aan de voor-malige Zuiderzee groeide het dorp al snel uit tot een belangrijke handelspost maar was ook kwetsbaar. Het dorp is in de loop der eeuwen meerdere malen in Hollandse handen geweest en ook in handen van de Bourgondiërs, Spanjaarden en Engelsen. Later werd Lemmer één van de belangrijkste vissersdorpen van Nederland, met een vloot van bijna 150 vissersboten. Met de komst van de afsluitdijk kwam hier een einde aan.

Het Ir. D. F. Woudagemaal in Lemmer

Het Ir. D.F. Woudagemaal is het grootste, nog werkende stoomgemaal ter wereld. Het werd in 1920 geopend door koningin Wilhelmina en had als taak om overtollig water vanuit Friesland in de Zuiderzee, en later het IJsselmeer, te pompen. In 1966 kreeg het Woudagemaal versterking van het elektrische Hooglandgemaal in Stavoren. Het Woudagemaal uit 1920 is eigendom van Wetterskip Fryslân. Bij extreem hoogwater wordt het historische stoomgemaal nog steeds ingezet om het teveel aan water in het IJsselmeer te lozen.

Sinds 1998 mag het Woudagemaal zich rekenen tot één van de tien UNESCO-Werelderfgoederen in Nederland. Dit heeft het stoompompstation niet alleen te danken aan zijn belangrijke bijdrage binnen de Friese waterhuishouding, maar ook aan de bijzondere architectuur en de unieke toepassing van de stoomkracht door Nederlandse waterstaatkundigen.

Gegidst bezoek.

We rijden naar Workum waar het middagmaal klaar staat.

Workum

Het stadje Workum ligt in de Zuidwesthoek van Friesland en is een van de oudste stadjes van deze provincie. Sinds 1399 heeft Workum stadsrechten en behoort het tot de Friese elf steden. Een gegraven waterweg, de Wymerts, verbond de haven met de binnenmeren in Friesland.

Tentoonstelling: Efkes thús

Ter ere van Friesland Culturele Hoofdstad 2018 ontvangt het Jopie Huisman Museum een bijzondere bruikleen. Uit de privéverzameling van de Zwitserse ondernemer Frederik Paulsen komen ruim dertig werken van Jopie Huisman naar Workum.

Deze grootste privécollectie wordt nu voor het eerst in het Jopie Huisman Museum tentoongesteld. Hiermee kan het museum eindelijk voldoen aan een van de meest gestelde vragen van bezoekers: "Heeft Jopie Huisman nog meer geschilderd dan hier te zien is?"

'Wat als oud vuil is afgedankt, verandert in iets dat kan ont-roeren. De mensen herkennen zich in mijn schilderijen en vinden zichzelf erin terug'.

'Voorbij de horizon van Workum houdt de aarde op' want, zo zei hij: 'De hemel kan voor mij nooit mooier zijn dan dit'. Workum was zijn hemel op aarde en zijn museum is een weerslag daarvan.

Wolkom yn Jopie's Paradys!

Gegidst bezoek tentoonstelling.

Hindeloopen

Hindeloopen is een kleine stad in het zuidwesten van Friesland. Deze stad ligt aan het IJsselmeer en biedt dan ook veel mogelijkheden op het gebied van watersport. Met zo'n 900 inwoners is Hindeloopen een van de kleinere steden van Friesland. Vindt u het Fries al moeilijk om te verstaan? In Hindeloopen spreken ze een sterk afwijkend accent, Hindeloopers. Dit dialect behoudt de middeleeuwse klinkers en heeft daardoor een hele onderscheidende klank.

In 1225 kreeg Hindeloopen zijn eigen stadsrechten. Best gek eigenlijk, met zo weinig inwoners. Toch was Hindeloopen een belangrijke handelsplaats, met een rede in de Zuiderzee. De schippers van Hindeloopen vertrokken in hun schepen naar de Oostzee om handel te drijven en verkochten daar jenever en wollen sloffes. Hindeloopen heeft in de 17de en 18de eeuw een grote bloeiperiode meege-maakt. Dit is ook wel terug te zien, de stad heeft veel mooie gebouwen en bezienswaardigheden. Hindeloopen kende in de vroegere jaren zijn eigen klederdracht.

Gegidste stadswandeling.

Eerste Fries Schaatsmuseum

In een karakteristiek pand in het pittoreske Hindeloopen is het al even karakteristieke Eerste Friese Schaatsmuseum gevestigd. Klein gestart in 1983, maar inmiddels mag het zich het grootste museum noemen op schaatsgebied. Het Schaatsmuseum bezit niet alleen de grootste collectie schaatsen en sleeën ter wereld, maar de complete geschiedenis van de Elfstedentocht is hier te bewonderen.

Gegidst bezoek.

DAG 4: DINSDAG 14 AUGUSTUS

In de voetsporen van Mata Hari

Het Friese meisje Margaretha is op haar 29ste een regelrechte mediahype in Parijs. Als Mata Hari betovert ze het societypubliek met haar exotische dans, waarbij ze langzaam haar lichaam ontbloot. De kranten raken niet uitgeschreven over deze sensatie. Tien succesvolle jaren lang is haar naam synoniem voor sensualiteit en glamour. Maar de talloze affaires met mannen in uniform en haar reizen door Europa tijdens de Eerste Wereldoorlog maken haar verdacht in de ogen van de Franse geheime dienst. Begin 1917 wordt ze opgepakt op verdenking van spionage voor de Duitsers. Mata Hari sterft op 15 oktober van dat jaar voor een Frans vuurpeloton in de bossen bij Parijs.

Op deze stadswandeling hoort u niet alleen het verhaal van Mata Hari, maar ontdekt u ook de mooiste plekken van de stad. We bezoeken de plekken waar zij heeft gewoond en waar ze naar school ging. Ook zoeken we plekken op die in haar latere leven een rol speelden zoals het theater en de gevangenis.

Gegidste stadswandeling.

Escher op reis

M.C. Escher is een van de meest bekende kunstenaars van Nederland. Wat niet veel mensen weten is dat hij uit Leeuwarden komt. Het Fries Museum brengt in 2018 een grootschalige tentoonstelling van zijn werk. Aan de hand van meer dan 80 vroege en late originele prenten wordt zijn artistieke ontwikkeling van een technisch bekwame graficus tot een wereldberoemd kunstenaar zichtbaar. U volgt Escher op zijn fysieke en mentale reizen.

Friesland

De tentoonstelling is opgezet als een driedimensionale biografie, waarbij u Escher persoonlijk leert kennen en in zijn voetsporen treedt. De reis begint in 1898 toen Maurits Cornelis werd geboren in het stadspaleis aan de Grote Kerkstraat waar nu Keramiekmuseum Princessehof gevestigd is. De locaties waar hij verbleef waren van grote invloed op zijn kunstenaarschap. Van het grauwe platte Nederland van de jaren tien van de 20ste eeuw tot de zon en de bergen van de Méditerranée. In Italië bracht Escher zijn gelukkigste jaren door. Bij het zien van de serie prenten van Italiaanse dorpjes en zijn donkere werken van Rome bij nacht ontdekt u dat hij onder invloed van de prachtige landschappen begon te experimenteren met opvallende perspectieven en beeldcompilaties. Terug in Nederland verwerkte Escher al deze ervaringen en indrukken tot complexe mathematische beelden en onmogelijke werelden.

Bezoek tentoonstelling met audiotour. Lunch.

Monk

In het Keramiekmuseum Princessehof is het figuratieve werk te zien van de toonaangevende Vlaamse kunstenaar Johan Tahon (1965). Johan Tahon: Monk is een van de tentoonstellingen die de heropening en het honderdjarig bestaan van het museum feestelijk inluiden. Het is Tahons eerste museale solotentoonstelling met keramisch werk. De kunstenaar toont contemplatieve figuren en albarelli (apothekerspotten), aangevuld met kleinsculptuur.

Tahons monnikachtige figuren drukken een moment van verstillig uit. De figuren zijn in zichzelf gekeerd, het hoofd gebogen, alsof ze gestold zijn in de tijd. De toeschouwer wordt meegenomen in de emotie van het beeld en vangt zo een glimp op van de spirituele zoektocht die centraal staat in het werk van Johan Tahon.

Gegidst bezoek tentoonstelling.

"8" van Leeuwardenroute

U vaart met de praam door de historische grachten en singels van Leeuwarden. U komt langs oude gevels, de Waag, het Naauw, de Brol, bierkade, kazerne, de Baai van de Kaai, Museumgevangenis, dwingers, de tuin van de Nassau's, de fraaiste jachthaven van Nederland, de Oldehove enz. Eigenlijk te veel om op te noemen. De gids vertelt u op de routes nog veel meer wetenswaardigheden.

Bootocht.

DAG 5: WOENSDAG 15 AUGUSTUS

Van Doesburg-Rinsemahuis.

In het kader van 100 jaar De Stijl is er een stadswandeling langs interessante architectonische objecten in het centrum van Drachten met als eindbestemming de museumwoning het Van Doesburg-Rinsemahuis.

In Drachten realiseerde Van Doesburg zijn eerste grote opdracht: het kleurontwerp voor 16 middenstandswoningen in 1921. Een van deze woningen wordt momenteel, na uitvoerige kleur- en bouwhistorische onderzoeken, zowel binnen als van buiten in de originele staat teruggebracht. Momenteel is er een volledig gerestaureerde voorkamer te bezichtigen. Het Van Doesburg-Rinsemahuis wordt (inter) nationaal gezien als een van de hoogtepunten van het werk van de grondlegger van kunststroming De Stijl, Theo van Doesburg.

Gegidste stadswandeling.

Museum Drachten

Museum Drachten richt zich op de cultuurhistorie van Drachten en beeldende kunst vanaf de 20e eeuw tot heden. In de kunstcollectie ligt de nadruk op werken van kunstenaars en stromingen die verbonden zijn met Friesland. De collectie bestaat onder meer uit werken van Theo van Doesburg, Thijs Rinsema en Kurt Schwitters. De Stijlkamer van Thijs Rinsema is in het museum nagebouwd.

Beyond Dada en De Stijl Part II

In "Beyond Dada en De Stijl Part II" wordt de nadruk gelegd op typografie, hergebruik en de Dada geest met o.a. vertegenwoordigers van Popart zoals Eduardo Paolozzi en Richard Hamilton. Maar ook Nouveau Réalisme/Zero en Nul, met werk van o.a. Arman, Armando, Jan Henderikse, Henk Peeters en Jan Schoonhoven. Fluxus met o.a. Joseph Beuys, Wim T. Schippers en Willem de Ridder, aangevuld met hedendaagse kunstenaars als David Bade, Atelier Van Lieshout en anderen.

Gegidst bezoek tentoonstelling.

Op de terugweg stoppen we bij Utrecht voor koffie/thee met koek.

Fries museum

Kostprijs:

- € 765,00 per persoon in een 2-persoonskamer bij inschrijving van minimum 30 deelnemers
- toeslag 1-persoonskamer € 175,00

Inbegrepen:

- autocarvervoer, fooi en kosten chauffeur
- toegangen en gidsen op alle locaties
- overnachting in Oranje Hotel Leeuwarden 4*
- maaltijden: van ontbijt op dag 1 tot en met middagmaal op dag 5
- eigen audiofoonsysteem

Niet inbegrepen:

- dranken bij middag- en avondmaal
- annulerings- en/of reisbijstandsverzekering (kan via vtbKultuur Kortenber)
- indien geen lid: toeslag van € 10,00 (per gezin) voor de vtbKultuur-pas

Een goed idee van vtbKultuur Kortenber i.s.m. Perfect Travel Services, verg. A 5124

Programma-aanpassingen blijven mogelijk
© vtbKultuur Kortenber